

**Про позицію Новозаводської районної у м. Чернігові ради
щодо винесення на розгляд чергової сесії міської ради питання
про неутворення районних у місті Чернігові рад
на наступне восьме скликання та в подальшому**

Наприкінці пленарного засідання 19 сесії Новозаводської районної у м. Чернігові ради сьомого скликання, у результаті обговорення питання порушеного у листі Чернігівської міської ради № 537/2019/1-04 від 06 червня 2019 року депутати районної у місті ради одногolosно прийшли до висновку щодо **недоцільності припинення діяльності районних у місті рад на наступне скликання та в подальшому.**

Узагальнюючи висловлені депутатами зауваження та аргументи, при розгляді порушеного питання необхідно враховувати ряд законодавчих, організаційних та фінансових аспектів, які детермінують очікувані результати від прийняття управлінського рішення.

Законодавчі аспекти:

- ліквідація районних у місті рад суперечитиме основним засадам Європейської хартії місцевого самоврядування. У ч. 3 ст. 4 цього міжнародного акту зазначається, що муніципальні функції, як правило, здійснюються переважно тією владою, яка має найтісніший контакт з громадянином;

- територіальна громада є самостійним суб'єктом місцевого самоврядування, статус якого врегульований Конституцією України та Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", а отже, без її згоди не можна вирішувати питання про неутворення (ліквідацію) районних у місті рад;

- неутворення районних у місті рад буде суперечити розділу Конституції України, що визначає адміністративно-територіальний поділ, за яким райони у містах є складовими системи адміністративно-територіального устрою. Поділ території держави на адміністративно-територіальні одиниці повинен супроводжуватись формуванням відповідних органів місцевого самоврядування, оскільки поділ території супроводжується поділом і на відповідні частини такого соціального утворення як народ, який за Конституцією є носієм влади. Таким чином, населенню району у місті Конституцією гарантується право на місцеве самоврядування як безпосередньо, так і через відповідні обрані ним органи, тобто районні у місті ради;

- неутворення районних у місті рад призведе до порушення права населення на місцеве самоврядування в тому аспекті, що мешканці сіл, селищ та невеликих міст визнаються та залишаються носієм права на місцеве самоврядування, а жителі міських районів, які за кількістю населення, соціально-економічними та іншими показниками не поступаються містам обласного значення (Ніжин, Прилуки, Новгород-Сіверський), не будуть мати такого права.

Організаційні аспекти:

- базовим Законом встановлено систему перерозподілу повноважень у системі місцевого самоврядування міст, завдяки якій можна досягнути максимальної ефективності реалізації інтересів територіальної громади міста, в тому числі між його центром та околицями. Міська рада має можливість звільнитися від питань поточного характеру та зосередитися на головних стратегічних питаннях розвитку міста. З огляду на це потребує перегляду існуючий розподіл повноважень між міською та районними у місті радами, який звужує їх повноваження, чим створює ситуацію, яка дозволяла б говорити про неефективність цієї ланки органів місцевого самоврядування, а отже, про необхідність її ліквідації;

- ліквідація районних у місті рад віддалить органи місцевого самоврядування від кінцевих адресатів усіх муніципальних функцій, тобто від мешканців територіальних громад, що суперечить загальнодержавному курсу на децентралізацію влади. Це суттєво знизить ефективність управління містом, оскільки постраждають інтереси локальних громад районів, віддалених від центру міста мікрорайонів, які міська рада просто не в змозі буде відслідковувати та забезпечувати. Особливо відчутним негативний ефект стане для мешканців сектору приватної забудови, інтереси яких представлені органами самоорганізації населення, що працюють у безпосередньому контакті виключно з районними у місті радами;

- ефективність забезпечення представницьких функцій органів місцевого самоврядування залежить від активності депутатів, рівня питань, якими вони опікуються. Необрання депутатів районних у місті рад позбавить можливості політичної самореалізації активних громадян на найнижчому рівні та призведе до централізації місцевого самоврядування у місті;

- існуюча виборча система за відкритими партійними списками не гарантує обрання депутатів по кожному з виборчих округів на рівні міста. Навіть на районному рівні існують виборчі округи, де за результатами місцевих виборів відсутні депутати, обрані за відповідним територіальним виборчим округом, а обраний депутат, що очолював партійний список кандидатів, не може представляти інтересів мешканців цієї території. Таким чином, необрання районних у місті рад позбавляє членів територіальної громади вирішувати питання місцевого значення через представництво депутатів, що є порушенням їх конституційних прав;

- проведення голосування щодо неутворення районних у місті рад на сайті міської ради не є репрезентативним та надійним соціологічним дослідженням з деяких причин: відсутня можливість обговорення питання та представлення різних точок зору та аргументів для прийняття виваженого рішення; не надано можливості проаналізувати діаметрально протилежну аргументацію міської ради та районних у місті рад з цього питання, яку необхідно було б завчасно викласти у пояснювальних записках до проекту рішення у ЗМІ та на веб-ресурсах; не охоплює переважну частину населення, так як значна частина мешканців, якою є пенсіонери, взагалі не спроможна скористатися правом проголосувати на сайті міської ради, у зв'язку з відсутністю доступу до інтернет-ресурсів, або відповідного досвіду.

Фінансові аспекти:

- ліквідація районних у місті рад не сприятиме скороченню адміністративно-управлінського персоналу. Практика свідчить про те, що скорочується лише районна рада як представницький орган, депутати якої працюють на громадських засадах, а отже, великих витрат на своє утримання не потребують. На базі ж ліквідованих виконавчих органів районних у містах рад створюються структурні підрозділи майже з тими ж функціями, але безпосередньо підпорядковані міському голові та підзвітні міській раді. Посадові особи та службовці управлінь соціального захисту, територіальних центрів, служб у справах дітей, у разі підпорядкування міській раді, переходять на інший, вищий рівень оплати праці.

З метою всебічного з'ясування питання щодо не утворення районних у місті рад, депутати Новозаводської районної у м. Чернігові ради вийшли з ініціативою перед міською радою щодо створення робочої групи із залученням фахівців районних у місті рад, міської ради, незалежних експертів та представників громадськості, яка б вивчила економічну та організаційну складові прийняття даного рішення та представила на розгляд депутатів усіх рівнів неупереджені висновки.

Організаційний відділ
районної у місті ради